

Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր

2021-2022 ուստարի

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

1. Գիտական երկրագործության օրենքները և դրանց բացահայտումը
2. Գյուղատնտեսական բույսերի կյանքի պայմանները, անհրաժեշտ գործոնները և դրանց կանոնավորումը
3. Հողի ջրային ռեժիմը և դրա կանոնավորումը
4. Հողի օդային ռեժիմը և դրա կանոնավորումը
5. Հողի ջերմային ռեժիմը և դրա կանոնավորումը
6. Հողի սննդային ռեժիմը և դրա կանոնավորումը
7. Հասկացություն մոլախոտային բուսականության մասին, դրանց հասցրած վնասը, կենսաբանական առանձնահատկությունները
8. Մոլախոտերի դասակարգումը
9. Մակաբույժ մոլախոտերը և պայքարը դրանց դեմ
10. Մոլախոտերի հաշվառման մեթոդները, քարտեզագրումը
11. Մոլախոտերի դեմ պայքարի նախազգուշական միջոցառումները
12. Մոլախոտերի դեմ պայքարի ագրոտեխնիկական միջոցառումները
13. Մոլախոտերի դեմ պայքարի քիմիական եղանակը
14. Հողի մշակման գիտական հիմունքները և խնդիրները
15. Հողի մշակման տեխնոլոգիական գործընթացները
16. Հողի հիմնական և մակերեսային մշակման եղանակներն ու ձևերը
17. Ուսմունք ցանքաշրջանառության մասին, անհերթափոխ ցանքեր, մոնոկուլտուրա
18. Բույսերի հաջորդականության անհրաժեշտության պատճառները
19. Ցանքաշրջանառությունների դասակարգումը
20. Մշակաբույսերի գնահատումը որպես նախորդ
21. Միջանկյալ մշակաբույսերը ցանքաշրջանառություններում
22. Ցելերը, դրանց դասակարգումը և դերը որպես նախորդ
23. Երկրագործության համակարգերը և դրանց պատմական զարգացումը
24. Զրային և հողմային էրոզիայի ենթակա հողերի մշակման առանձնահատկությունները: Հողի մշակման նվազեցումը և դրա ագրոտնտեսական հիմնավորումը
25. Ոռոգվող հողերի մշակման առանձնահատկությունները

ՀՈՂԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

26. Հասկացություն հողի և դրա բերրիության մասին, բերրիության տեսակները և բարձրացման ուղիները
27. Հողառաջացնող մայրատեսակները, դրանց կարգաբանումը: Հողի հանքային մասի առաջացումը
28. Ապարների հողմահարման գործընթացը, հողմահարման ձևերը: Հողմահարման դերը հողառաջացման գործում
29. Հողի մեխանիկական կազմը, դրա կարգաբանումը և դերը հողի հիմնական հատկությունների ձևավորման գործում
30. Հողագոյացման գործընթացի էությունը: Կենդանի օրգանիզմների դերը հողառաջացման գործում

31. Հասկացություն բուսական ֆորմացիաների մասին, դրանց խմբավորումները և դերը հողագոյացման գործընթացում
32. Հողի հումուսը, դրա քանակական ու որակական կազմը: Հումուսի դերը հողագոյացման և հողի բերրիության ստեղծման գործում
33. Հողի պրոֆիլի ձևավորումը և դրա մորֆոլոգիական (ձևաբանական) հատկանիշները
34. Հողային լուծույթը, դրա դերը բույսի կյանքում և գյուղատնտեսական նշանակությունը
35. Հողային լուծույթի հիմնական հատկությունները և դրանց կարգավորման ուղիները: Հողի բուֆերականությունը
36. Հողի ստրուկտուրան, դրա ագրոնոմիական նշանակությունը: Ստրուկտուրայի առաջացման գործոնները և քայքայման պատճառները
37. Զրի ձևերը հողում, շարժման օրենքները, մատչելիությունը բույսերի համար
38. Հողի ջրային հատկությունները, դրանց բարելավման միջոցառումները
39. Հողակազմող գործընթացի գործոնները: Վ. Դոկուչանսի ուսմունքը հողակազմող գործընթացի գործոնների մասին
40. ՀՀ բնահողային գոտիները և հիմնական հողային տիպերը
41. Կիսաանապատային գորշ հողեր, առաջացման պայմանները, հիմնական հատկությունները, բերրիության բարձրացման ուղիները
42. Ոռոգելի մարգագետնային գորշ հողերը, առաջացման պայմանները, հիմնական հատկությունները, բերրիության բարձրացման ուղիները
43. Աղուտ-ալկալի հողերը, առաջացման պայմանները, մելիորացիան
44. Սևահողերը, առաջացման պայմանները, հիմնական հատկությունները, բերրիության բարձրացման ուղիները
45. Շագանակագույն հողերը, առաջացման պայմանները, բերրիության բարձրացման ուղիները
46. Անտառային դարչնագույն հողեր, առաջացման պայմանները, հիմնական հատկությունները
47. Անտառային գորշ հողերը, առաջացման պայմանները, հիմնական հատկությունները
48. Քարքարոտ և ճահճային հողերի մելիորացման առանձնահատկությունները
49. Հողի էրոզիան, դրա տեսակները, պայքարի միջոցառումները
50. Հողային կադաստր և դրա բաղկացուցիչ մասերը: Հողային կադատրի դերը արդյունավետ հողօգտագործման հարցում

ՀԻԴՐՈՄԵԼԻՈՐԱՑԻԱ

51. Մելիորացիայի խնդիրներն ու տեսակները
52. Ոռոգման ազդեցությունը հողի ֆիզիկական, քիմիական հատկությունների, ստրուկտուրայի, բերքի քանակի և որակի վրա
53. Ոռոգման անհրաժեշտության հիմնավորումը
54. Ոռոգման համար օգտագործվող ջրի որակը
55. Ոռոգման նորմի սահմանումը և որոշումը
56. Ոռոգման համակարգի հիմնական տարրերը և ֆունկցիաները
57. Ոռոգման փակ համակարգի կառուցվածքը, հաշվարկային ծախսերի որոշումը
58. Ոռոգման ջրանցքների հիդրավիկական հաշվարկը
59. Մակերեսային հոսքի արագացումը բաց կարգավորող ցանցի միջոցով
60. Ոռոգման ջրանցքների հիդրավիկական հաշվարկը
61. Ոռոգման համար օգտագործվող ջրի որակը
62. Ոռոգումը գրունտային ջրերով

63. Ենթահողային ոռոգման եղանակը
64. Կաթիլային ոռոգման եղանակի սկզբունքները, առավելությունները և թերությունները
65. Անձրևացնող մեքենաների, տեղակայանքների կառուցվածքը
66. Անձրևացմամբ ջրման եղանակի սկզբունքները, կիրառման պայմանները և հաշվարկը
67. Մարզերով ջրման տեխնիկայի տարրերի հաշվարկը
68. Ակոսներով ջրման տեխնիկայի տարրերի հաշվարկը
69. Ջրի կորուստները ոռոգման ջրանցքներից և պայքարի միջոցառումները
70. Ջրաչափական կառուցումներ ոռոգման համակարգերում
71. Հիդրոմոդուլի գրաֆիկի կազմումն ու կոմպլեկտավորումը
72. Ջրման նորմի սահմանումը և որոշումը
73. Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի գումարային ջրասպառումը և որոշման մեթոդիկան
74. Չորացման համակարգի կառուցվածքը, ջրանցքների հաշվարկային ծախսերի որոշումը
75. Չորացման մեթոդներն ու եղանակները

ԱԳՐՈՔԻՄԻԱ

76. Ագրոքիմիական գիտության դերը հողերի բերրիության պահպանման և մշակաբույսերի բերքատվության բարձրացման գործում: Ագրոքիմիական գիտության ժամանակակից խնդիրները
77. Բույսի քիմիական կազմությունը (սպիտակուցներ, ածխաջրեր, ճարպեր): Բնահողային պայմանների և պարարտանյութերի կիրառման ազդեցությունն այդ օրգանական նյութերի սինթեզի վրա
78. Բույսերի օդային սննդառությունը ֆոտոսինթեզ, պարարտացումը որպես այն պայմանավորող գործոն
79. Հողերի կլանողական հատկությունները, տեսակները, ազդեցությունը բույսերի սննդառության և պարարտանյութերի կիրառման արդյունավետության վրա
80. Հողի քիմիական կլանման էությունը և ազդեցությունը սուլֆերֆոսֆատի ձևափոխությունների վրա: Սուլֆերֆոսֆատի կիրառման ժամկետները կապված դրանց քիմիական կլանման հետ
81. Հողի մեխանիկական և կենսաբանական կլանումների էությունը, մշակաբույսերի կողմից սննդատարրերի կլանումը բարձրացնելու ուղիները
82. Հողի ֆիզիկաքիմիական (փոխանակային) կլանման էությունը և կապը պարարտանյութերի կիրառման ժամկետների հետ
83. ՀՀ հողերի ագրոքիմիական բնութագիրը
84. Կալիումի դերը բույսերի սննդառության, քիմիական կազմի և բերքի ձևավորման գործում
85. Ֆոսֆորի դերը բույսերի սննդառության, քիմիական կազմի և բերքի ձևավորման գործում
86. Ազոտի դերը բույսերի սննդառության գործում, քիմիական կազմի և բերքի ձևավորման գործում: Բույսերի նիտրատային և ամոնիակային ազոտով սնվելու առանձնահատկությունները
87. Երկաթի և միկրոտարրերի դերը մշակաբույսերի աճի և բերքատվության բարձրացման գործում: ՀՀ-ում ներկայումս այդ տարրերը պարունակող պարարտանյութերը և դրանց արդյունավետության բարձրացման ուղիները
88. Պարարտանյութեր, բնութագրումը, դասակարգումը, ՀՀ-ում դրանց կիրառման տեսական ու գործնական հիմնավորումը

89. ՀՀ-ում կիրառվող գլխավոր ազդուական պարարտանյութերը, դրանց արդյունավետ կիրառման ձևերը, ժամկետները, չափաքանակները և ազդեցությունը մշակաբույսերի բերքատվության, բերքի որակի ու նիտրատների կուտակման վրա
90. ՀՀ-ում կիրառվող հիմնական ֆոսֆորական պարարտանյութերը: Ֆոսֆորական պարարտանյութեր, դասակարգումը, ստացումը, ֆոսֆոր պարունակող բնական հանքատեսակները:
91. ՀՀ-ում կիրառվող գլխավոր կալիումական պարարտանյութերը, արդյունավետ կիրառման պայմանները, ազդեցությունը մշակաբույսերի աճի, բերքատվության և որակի վրա
92. Երկաթ և միկոտարրեր պարունակող պարզ և համակցված պարարտանյութեր, կիրառումը կաթիլային եղանակով և արտարմատային սնուցմամբ
93. Օրգանական պարարտանյութեր՝ գոմաղբ բաղադրությունը, ստացումը, պահպանումը (հասունացումը), կիրառումը տարբեր մշակաբույսերի և հողային պայմանների համար
94. Թռչնաղբ, ստացումը, բաղադրությունը, կիրառման եղանակները, չափաքանակներն ըստ մշակաբույսերի
95. Կենսահումուսի ստացումը, բաղադրությունը, կիրառման արդյունավետ եղանակները
96. ՀՀ-ում կիրառվող բարդ պարարտանյութերը, ստացումը, հատկությունները, կիրառումը
97. ՀՀ-ում կիրառվող բակտերիական պարարտանյութերը, ազդեցությունը հողում կենսաբանական ազդուի կուտակման և մշակաբույսերի բերքատվության վրա
98. Բնութագրել պարարտացման պահանջի որոշման մեթոդները: Ծրագրավորվող բերքի ստացման համար պարարտանյութերի անհրաժեշտ քանակության հաշվարկի սկզբունքները
99. Մշակաբույսերի պարարտացման համակարգի նպատակը, էությունը, կազմելու սկզբունքների իրականացումը: Պարարտանյութերի կիրառման ձևերը (հիմնական, նախացանքային, ցանքակից, սնուցում)
100. Աշնանացան հասկավոր հացաբույսերի (աշնանացան և գարնանացան ցորեն, գարի, աշորա) պարարտացման առանձնահատկությունները տարբեր բնահողային պայմաններում

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հայրապետյան Է.Մ. - Հողագիտություն, Աստղիկ, Երևան, 2000 թ.
2. Հայրապետյան Է.Մ., Պետրոսյան Հ.Պ. - Մելիորատիվ հողագիտություն, Լույս, Երևան, 1987թ.
3. Հայրապետյան Է.Մ., Պետրոսյան Հ.Պ., Զաքոյան Ռ.Հ. - Հայկական ԽՍՀ հողերի մելիորացիան, կոլտնտեսականացումը և պահպանումը, Հայաստան 1990 թ.
4. Գալստյան Յ.Մ., Կարապետյան Ֆ.Հ., Մանուկյան Ռ.Ռ. - Երկրագործության հիմունքներ, Երևան, 2004, 105 էջ
5. Գուլյան Ա.Ա., Մանուկյան Ռ.Ռ. - Երկրագործություն, Երևան, 2009, 228 էջ
6. Մանուկյան Ռ., Կարապետյան Ֆ. - Երկրագործություն հողագիտության հիմունքներով, Երևան, 2011թ. 217 էջ
7. Մովսիսյան Ե.Մ. - Ագրոքիմիայի հիմունքները. - Երևան, Հայաստան, 1971, - 463 էջ
8. Кауричев И.С. - Почвоведение, Колос, Москва, 1982., 496 с.

ՀԻՂՐՈՍԵԼԻՈՐԱՑԻԱ

9. Եղիազարյան Գ.Մ., Ղազարյան Ս.Մ., Սանոյան Ս.Վ. - Մելիորացիա, Երևան, ՀԱԱՀ, 2014, 336 էջ:
10. Տեր-Զաքարյան Պ.Կ., Մելիքյան Գ. Մ. - Գյուղատնտեսական մելիորացիայի և ջրամատակարարման գործնական պարապմունքների ձեռնարկ, «Լույս» հրատ. Երևան, 1973, 258 էջ:
11. Տեր-Զաքարյան Պ.Կ., Ռադկո Ա.Ն., Մելիքյան Գ.Մ. - Գյուղատնտեսական մելիորացիա և ջրամատակարարում, Երևան, 1962, 407 էջ:
12. Костяков А.Н. - Основы мелиорации, Сельхозиздат, М., 1951, 750с.
13. Черкасов А.А. - Мелиорация и сельскохозяйственное водоснабжение, М, 1950, 535с.